

ادامه از صفحه اول

بیژن ومنیریه(۵)

با این سخن خسرو، گیو اندکی آرام گرفت و از اندوه او کاسته شد و لیخندی بر لبانش نقش بسته، شاه را درود فرستاد و آرزو کرد کیتی پیوسته به کام شاه باشد. گیو چون از درگاه خسرو برون رفت، شاه سوارانی به هر سوی فرستاد در جست‌وجوی بیژن و سواران همه شهر ارمان و توران را جست‌وجو کردند، اما از بیژن نشانی نیافتند. سرانجام چون نوروز فرخ فرا رسید، شاه فرمان داد جام کیتی‌نمای را بیاورند، گیو نیز فراخوانده شد، از اندوه پشت دوتا کرده و چون خسرو، گیو را این‌چنین افسرده و پژمرده دید، دلش به درد آمد. خسروقبای رومی به تن کرد تا در پیشگاه بیژان شود و آن‌گاه بر خورشید آفرین کرده، نزد بیژان پاک بخروشید و از او در برابر اهریمن ناپاک‌اندیشه دادخواهی کرد. آن‌گاه در جام کیتی‌نما بگریست؛ جامی که زمان و نشان سپهر بلند را به یاری آن توان دید و از ماهی تا بره بر آن نگاریده شده بود و همه بودن‌ها را به یاری آن می‌توانست مشاهده کند. خسرو جام را در دست بگیرداند و چون به کشور برگسار رسید، به فرمان و اراده بیژان، بیژن را بنید در جاهی فکنده شده با بندی گران که از سختی، مرگ را آرزو می‌کند و نیز مشاهده کرد دختری از خاندان کیانی او را پرستار است. شاه شادمان رو سوسی گیو کرده، بخندید و چهره‌اش درخشین گرفت و گیو را گفت: «شادمان باش که بیژن زنده است و اندوه از دل و جای بشوی و اگرچه بیژن به بند و زندان است، اما گزندِی بر جانش نیامده و دختری او را پرستاری می‌کند».

سوی گیو کرد آنگهی روی شاه/ بخندید و رخشنده شد پیشگاه

که زنده‌ست بیژن دلت شاد دار/ ز هر بد تن مهتر آزاد دار

و افزود آن دختر با رنج و سختی او را تیمارداری می‌کند و دلی پردرد دارد و پیوسته گریان است و بیژن نیز دل از خویش و پیوند بریده و از شدت رنج لاغر شده به شاخه درختی مانند شده و پیوسته آرزوی مرگ دارد و افزود: «برای نجات او چاره‌ای نیست مگر از رستم یاری بجویم، رستمی که از زرف دریا تنگ را بیرون می‌کشد، هم‌اکنون کمر برسته به نزد رستم در نیمروز (سیمستان) پرو».

آن‌گاه فرمان داد تا دبیر را فراخوانند و نامه‌ای نوشته، در آن رستم را ستوده، او را پرنر خواند که دل شهریاران به وجودش دل گرم است و یادگاری از نیاکان خسرو است. هم اوست که دیوان‌مازندان را از پای درآورده و جهان را از آن اهریمن سرشتان پاک گردانده و اوست که سر همه پهلوانان است و نزد همه شاهان جایگاهی بلند دارد. سر جادوگران را به گرز بکوفته و چشم شاهان را با وجود و حضور خویش روشنی بخشیده و بیژان پاک او را این توش و توان داده تا باری‌بخش دادخواهان باشد و آتش کاری بایسته پیش آمده و همه امید گیو به اوست واو خود جایگاه بلند گیو را که داماد خود اوست، نزد شاه می‌شناسد. شایسته است این بار اندوه از دل گیو بردارد و از گنج و نیروی نبرده هرچه می‌خواهد، بخواهد که گیو جز بیژن فرزندی ندارد و تنها رستم را فربادرس خویش می‌داند و سرانجام از رستم خواست چون این نامه را می‌خواند با گیو به درگاه او آید تا به رازینی بپردازند. خسرو نگین انگشتی خود را بر نامه مهر کرده، گیو نامه بگیرفت و با تعدادی از سواران خاندان خویش راهی نیمروز شد و آنان راه دو روزه را یک روزه درنوردیدند، کوه و بیابان را پشت سر گذارده، خود را به هیرمند رساندند و دیده‌بانان خاندان نیمر چون سواران چندی را بدیدند، فریاد برآوردند که چند سوار به سوی رابلستان شتاب گرفته‌اند. زال فرمان داد بر اسبش زین و لگام گذارند و به پیشواز سواران رفت و چون گیو نزدیک‌تر آمد، او را پژمرده و بیست دوتاشده دید. زال از ایرانیان و از نبرد با تورانیان پرسید و گیو او را گفت که همه چیز به سامان است و آن‌گاه گریان از کم‌شدن بیژن سخن گفت و یادآور شد اگر این چنین زردروی است، از غم دوری فرزند است که مژه خوین دارد و پای رفتش، لنگ شده. سپس از رستم سراغ گرفت و زال گفت اکنون رستم به شکار گور رفته و تا غروب آفتاب باز خواهد گشت. گیو گفت نامه‌ای از سوی شاه برای رستم آورده، به نخچیرگاه می‌رود تا نامه را به او برسانند. زال گفت شکبیا باشد، زود است که رستم بازگردد، امروز را در خانه نیرمان بماند و به شادی گذراند. چون گیو در ایوان زال سر و تن از غبار راه شست، رستم نیز از نخچیرگاه بازگشت. گیو به استقبال او شتافت و رستم از اسب فرود آمده، در آغوش کشید و گیو دیده را دو جوی گرداند. رستم چون گیو را در آن حال بدید، دانست روزگار به تباهی گراییده و ایران به بلایِ گرفتار آمده، پس از گودرز، توس، گستمهر و دیگر پهلوانان چون شاپاور، فرهاد، بیژن، رهام و گرگین پیرسید و چون رستم، نام بیژن را بر زبان راند، گیو تدرآسا بگریست و گفت: «نمی‌بینی در این پیران سوری بر من چه گذشته و چشم بد بر گودرزبان چه کرده. در همه کیتی من همین یک فرزند را دارم که هم فرزندم و هم مشاور و همراهم بود و اکنون او ناپدید گشته و تاکنون بر دودمان ما کسی چنین غمی را ندیده. گویی شب و روز به سوی تاریکی می‌شایم و سرانجام شاه با جام کیتی‌نمای خویش به آتشکده رفت و بسیار بخروشید و بیژان پاک را آفرین کرد، از او باری خواست و سرانجام آشکار گشت که بیژن در توران زمین در بندی گران است».

ز کیتی مرا خود یکی بود/ یور، هم‌پور و هم پاک

دستور بود، شد از چشم من در جهان ناپدید/ بدید

دودمان کس چنین غم ندید

کنون شاه با جام کیتی‌نمای/ به پیش جهان آفرین

شد به پای

به توران نشان داد از او شهریار/ را به بند گران و به

بد روزگار

روز چهارشنبه مذاکرات هسته‌ای در وین به‌صورت دو یا سه جانبه پیش رفت؛ مذاکره باقری با مورا و نمایندگان سه کشور اروپایی، شنیده‌ها حاکی از این است که همچنان گره اصلی موضوع برداشته‌شدن تحریم‌هاست. فردا این دور مذاکرات پایان می‌یابد و قرار است از دوشنبه از سر گرفته شود. گفته شده به دلیل آغاز سال نو میلادی، خدمات هتل کوبورگ در بخش جلسات تعطیل است، از همین‌رو مذاکرات برای سه روز متوقف می‌شود.

صبح چهارشنبه علی باقری، رئیس هیئت مذاکره‌کننده ایران با انریکه مورا، معاون دبیرکل سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا دیدار کرد.

حوالی ظهر نیز مذاکره دیگری بین طرف ایرانی و معاون دبیرکل سرویس اقدام خارجی اتحادیه اروپا و نمایندگان سه کشور اروپایی عضو برجام انجام شد. روز سه‌شنبه نیز گفت‌وگوهای دو و چندجانبه با تمرکز بر موضوع رفع تحریم برگزار شد. همچنین کارگروه مرتبط با موضوعات هسته‌ای نیز تشکیل جلسه داد.

درحالی‌که طرف ایرانی تأکید دارد بگوید که از بین متن شش دور اول و دو سندی که تیم دولت جدید ارائه کرده یک سند درآمده، میخائیل اولیانوف، نماینده روسیه در مذاکرات هسته‌ای از این ابهام گره‌کنایی کرده است. او گفته روسیه و چین، ایران را متقاعد کردند که برخی

نماینده روسیه در مذاکرات:

روسیه و چین ایران را متقاعد کردند روی پیش‌نویس دولت قبل، مذاکره کند

خواسته‌هایش را کنار بگذارد، ازجمله اینکه مذاکرات تنها روی موضوع تحریم‌ها متمرکز باشد، نه مسائل هسته‌ای. درنهایت نیز مذاکره‌کنندگان پذیرفتند که رازینی‌ها را بر مبنای پیش‌نویسی که در شش دور مذاکره قبلی به دست آمده بود، آغاز کنند.

حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه ایران روز سه‌شنبه گفته بود: «پراساس گفت‌وگوهایی که انجام شد، ما به یک سند جدیدی رسیدیم و مذاکرات حول این سند مشترک برگزار می‌شود، درواقع ما امروز سند مشترک و قابل‌قبولی روی میز مذاکره‌کنندگان داریم که آنها را اسناد یک دسامبر و ۱۵ دسامبر می‌خوانیم. در دو موضوع هسته‌ای و رفع تحریم‌ها، یعنی دیگر سند ژوئن ۲۰۲۱ را کنار گذاشتیم به سند جدید و مشترکی رسیدیم. از جمله موضوعاتی که در مذاکرات جاری مورد توجه ماست، مسئله تضمین و راستی‌آزمایی است».

پیش از این هم شنیده شده بود که روسیه و چین ایران را متقاعد کرده‌اند که روی سندی که بعد از شش دور مذاکرات به دست آمده کار خود را ادامه دهند.

میخائیل اولیانوف، نماینده دائم روسیه نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین در گفت‌وگو با فاریزپالیسی دربارۀ تأکید دیگران مبنی بر نزدیکی به پایان زمان گفت: این احساس فوریت کمی اگراق‌آميز است، بله، فوریت وجود دارد اما اجازه دهید کمی محتاط باشیم. بیايد

موضوعات هسته‌ای نیز تشکیل جلسه داد.

گفت‌وگوهای احیای برجام در چه حالی است؟

مذاکرات روی شانه لاک‌پشت

مطرح می‌شود، نشان می‌دهد که هنوز از اولین گام‌ها چندان جلوتر نرفته‌ایم. درواقع در نگاه اول همین نوع برگزاری و وقفه مذاکره می‌تواند نشانه‌ای از وضعیت گفت‌وگوها باشد.

گفت‌وگوی عیدانه

این احتمالاً نتیجه بخشی از اصرار مذاکره‌کنندگان بر سرعت در مذاکرات بوده باشد اما این نوع جلسه سه، چهار روزه بین کریسمس و سال نو که به‌طور معمول تعطیل است، خود اتفاق غریبی بود. نه از این لحاظ که جلسات دیپلماتیک در میانه تعطیلات کشورها رخ نمی‌دهد بلکه معمولاً چنین اصراری بر استفاده حداکثری از زمان تا جایی‌که چنین مدت کمی در میانه تعطیلات هم از دست نرود، به زمانی مربوط است که یا فوریت یا سرعت در کار باشد. اخباری که از وین می‌آیند اما نشانه‌ای از چنین اتفاقی نداشته‌اند. این خود این سؤال را ایجاد می‌کند که در شرایط این‌چنینی، چه اصراری بر چنین نمایشی از عجله بود. در دورهای پیشین مذاکرات، به‌ویژه در دوران گفت‌وگوهای منتهی به برجام چندین بار دیده می‌شد که مذاکره‌کنندگان بعد از پایان مدت از پیش تعیین‌شده، بازهم به کار ادامه می‌دادند و تا چند روز اضافه‌تر در محل مذاکرات می‌ماندند. چنین اتفاقی همواره نشانه این بود که گفت‌وگوها به نقطه مؤثری رسیده و طرف‌های حاضر تصمیم گرفته‌اند زمان را با رفت‌وبرگشت هدر ندهند و میزبان هم این مسئله را تسهیل می‌کرد. اکنون اما هتل کوبورگ

معروف هم ظاهراً به‌صراحت گفته است شب شب سال نو و دو روز اول، امکان سرویس دهی به مذاکره‌کنندگان را نخواهد داشت و به تعبیری انکار اتیش هم می‌داند که در این بازه اتفاق خاصی در دسترس نیست؛ به‌ویژه وقتی به موضوع‌گیری‌ها نگاه شود.

مذاکره، همچنان برسر مذاکره

برجسته‌ترین نکته‌ای که در صحبت‌های طرف‌ها مشخص می‌شود، اختلاف روایت از روند گفت‌وگوهاست. از ابتدای دور هفتم و شروع کار تیم جدید، بحث دو سند جدید مطرح شد که تیم علی باقری‌کنی، معاون سیاسی وزیر خارجه و رئیس هیئت ایرانی، در گفت‌وگوها ارائه کرده‌اند. اولین واکنش‌ها از سویی طرف مقابل به این اسناد منفی بود. درواقع طرف اروپایی تلویحا اشاره می‌کرد که آنچه طرف ایرانی در این اسناد خواستار شده، فراتر از حداکثرهایی بوده که آنها حاضر به پذیرش آن بوده‌اند. از آن زمان تا امروز بخش عمده‌ای از موضع‌گیری‌های طرف‌های حاضر درباره این بوده است که مذاکرات فعلی روی کدام سند درحال انجام است؛ سندهای جدید ایران به نتیجه گفت‌وگوهای شش دور پیش از دولت جدید. تا آخرین موضع‌گیری‌ها نیز طرف ایرانی اعلام می‌کند که بر سر متون جدید پیشرفت‌هایی حاصل شده و طرف‌های دیگر، حتی طرف روسی که میان‌دار ماجرا شده، از پذیرفتن مذاکره بر سر

ضرب‌الاجل‌های مصنوعی و ساختگی تعیین نکنیم. نمی‌توانم حصول توافق (در مذاکرات وین) را تضمین کنم اما شانس دستیابی به آن بسیار، بسیار زیاد است. من در این مرحله نسبتاً خوشبین هستم و هیچ دلیل عینی برای شک و تردید نمی‌بینم. من بر این باورم که شانس حصول توافق بسیار بالاست؛ چراکه پیش‌نیاز اصلی موفقیت (مذاکرات) وجود دارد. تمامی کشورها، همه شرکت‌کنندگان، از جمله ایران و ایالات

متحده به دنبال احیای توافق هسته‌ای هستند. نماینده روسیه در مذاکرات وین در پاسخ به برخی ادعاها مبنی بر وقت‌کشی ایران در مذاکرات به‌منظور توسعه برنامه هسته‌ای‌اش خاطرنشان کرد: اکنون زمان تهدید ایران به اعمال فشار بیشتر نیست، حتی اگر ایرانی‌ها حجم قابل‌توجهی مواد هسته‌ای تولید کنند، خب چه می‌شود. این مواد بدون کلاهک قابل‌استفاده نیست و ایران نیز چنین کلاهکی ندارد.

نند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا نیز روز سه‌شنبه به خبرنگاران گفت تاکنون پیشرفت‌هایی در مذاکرات وین طی هفته اخیر حاصل شده است. هنوز برای گفتن اینکه پیشرفت در مذاکرات تا چه حد بنیادی است، زود است. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در بخش دیگری از سخنانش گفت: ایران باید در زمینه برنامه هسته‌ای‌اش خویشتن‌داری و در وین از خود فوریت نشان دهد.

متون ششش دور قبل از‌سوی ایران می‌گوید. این یعنی در این مرحله حتی درباره اینکه مذاکرات روی چه در حال انجام است، اختلاف روایت وجود دارد و به عبارتی، هنوز مذاکره درباره خود مذاکره هم به پایان نرسیده است.

سرعت یا حرکت

در این مرحله، به نظر می‌رسد بیش از آنکه سرعت پیشرفت در گفت‌وگوها در نظر گرفته شود، باید به اصل حرکت در مذاکرات اندیشید. از روی نشانه‌هایی که می‌رسند، حتی اینکه پیشرفتی در مذاکرات رخ داده یا نزدیک باشد، محل تردید است؛ تا چه رسد به اینکه درباره سرعت آن بحث شود. با چنین وضعیتی، اصرارهای هرازگاهی طرفین بر محدودیت زمانی بیشتر از اینکه پیام عزم طرف‌ها بر رسیدن هرچه سریع‌تر به مذاکره را نشان دهد، پیام دیگری دارد. از طرفی این می‌تواند نشانه نارضایتی‌ها از کندی روند گفت‌وگوها باشد و از طرفی هشدارِی برای محدودیت بازه زمانی‌که برای ادامه گفت‌وگوها در این مرحله وجود دارد. درواقع، درحالی‌که در ظاهر، طرف‌های مذاکرات از ضرب‌الاجل‌ها و مقصدهای زمانی برای دستیابی به توافق صحبت می‌کنند، به نظر می‌رسد بیش از آنکه با گذشت زمان به تاریخ‌های مطرح‌شده توافق نزدیک شوند، مذاکره‌کنندگان به نقطه‌های نزدیک می‌شوند که ادامه گفت‌وگوها را بی‌حاصل بدانند و از ادامه مسیر ناامید شوند.

موضوعات هسته‌ای نیز تشکیل جلسه داد. روز سه‌شنبه، نماینده روسیه در مذاکرات هسته‌ای از این ابهام گره‌کنایی کرده است. او گفته روسیه و چین، ایران را متقاعد کردند که برخی

آمریکا نمی‌خواهد بدون اثبات اینکه ایران به ساتن‌ریفیو‌های قدیمی‌تر بازگردد، ذخایر اورانیوم خود را کاهش دهد و اجازه بازرسی کامل را دهد، تحریم‌ها را بردارد. هفت رئیس‌جمهور آمریکا نتوانسته‌اند نفوذ سیاسی و اهرم نظامی ایران را مهار کنند. بی‌اعتمادی از زمانی که دانشجویان ایرانی چهار دهه پیش سفارت آمریکا را تصرف کردند و ۵۲ آمریکایی را به مدت ۴۴ روز بازداشت کردند، عمیق‌تر شد. جان لمبیرت، گروگان سابق، هر طرف، طرف مقابل را بسپار فریبده و دروغ‌گو می‌بیند. هر پیشنهادی از طرف دیگری – به‌ویژه پیشنهادی که به‌عنوان امتیاز ارائه شود – به ابزار دیگری برای فریب تبدیل می‌شود».

نقش ترامپ در نابودی مذاکرات هسته‌ای

برنامه جامع اقدام مشترک یا همان برجام تنها دو سال دوام آورد. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، تحت تأثیر بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی و بعضی از سناتورهای جمهوری‌خواه، در سال ۲۰۱۸ از این توافق خارج شد. ترامپ همچنین بیش از هزار تحریم علیه ایران اعمال کرد. آنها رهبر معظم انقلاب، وزیر امور خارجه، قضات، سردارهای سپاه، دانشمندان، بانک‌ها، تأسیسات نفتی، خطوط کشتی‌رانی، شرکت‌های هواپیمایی، مؤسسات خیریه و متحدان ایران مانند رئیس‌جمهور ونزوئلا را به دلیل تجارت با تهران تحریم کردند. ترامپ همچنین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، قدرتمندترین شاخه نظامی ایران را به‌عنوان یک گروه تروریستی معرفی کرد؛ اقدامی که ایالات متحده هرگز علیه نیروی نظامی کشور دیگری، انجام نداده بود.

در دوران ترامپ، تنش‌ها بین آمریکا و ایران تشدید شد. و در سال ۲۰۲۰ به اوج خود رسید؛ زمانی که ترامپ دستور ترور سردار قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس ایران، شاخه نیروی‌های سپاه پاسداران را صادر کرد. هنگامی که سردار سلیمانی برای دیدار با مقامات عراق وارد بغداد شد، ترامپ دستور حمله پهپادی به کاروان سردار سلیمانی را صادر کرد که در آن حمله سردار سلیمانی و ۹ نفر دیگر شهید شدند.

در اواخر سال ۲۰۲۰، محسن فخری‌زاده، پد‌ر برنامه هسته‌ای ایران، درحالی‌که به همراه هشر و محافظانش به خانه می‌رفت، به دست عوامل رژیم صهیونیستی ترور شد و به شهادت رسید. در تلاقی این اقدام ایران سطح غنی‌سازی را تا ۲۰ درصد افزایش داد و بازرسی‌های آژانس بین‌المللی و دسترسی به فیلم‌های نظارتی را مسدود کرد. به طوری که گروسی، مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، اعلام کرد که نظارت بر تأسیسات ایران شبیه «پرواز در آسمان ابری» شده است.

از یاد نبریم که در صورت دستیابی به توافق، ایران همچنان می‌تواند پیشرفت‌های به‌دست‌آمده را متوقف کند و به قبل سال ۲۰۱۵ برگردد؛ ولی دانست به‌دست‌آمده برگشت‌ناپذیر است.

دیپلماسی

خبر

واکنش ایران به حملات اسرائیل به لاذقیه

● **ایلنا:** سخنگوی وزارت امور خارجه حملات رژیم صهیونیستی به انبارهای مواد غذایی و دارویی در بندر لاذقیه سوریه را محکوم کرد.
سعيد خطيب‌زاده حملات مکرر رژیم صهیونیستی به خاک سوریه به‌ویژه هدف قراردادن مجدد انبارهای مواد غذایی و دارویی در بندر لاذقیه را محکوم کرد. سخنگوی وزارت امور خارجه افزود: این اقدام رژیم صهیونیستی علاوه بر اینکه تجاوز به یک دولت عضو سازمان ملل و نقض آشکار حاکمیت این کشور است، درعین‌حال، اقدامی تجاوزکارانه و مصداق روشنی از اهداف بحران‌افکنی و آشوب‌طلبی این رژیم در منطقه بوده و همچنین عملی غیرانسانی و غیراخلاقی تلقی می‌شود.

ادامه از صفحه اول

سردرگمی ملت

حسب اعلام مسئولین خوزستان اعتبارات سفر ریاست‌جمهوری (اولین سفر استانی رئیس‌جمهور) هنوز ابلاغ نشده و در این میان خبرهای ناگوار که حاکی از تخریب دائم سرزمین ایران است به گوش می‌رسد. علاوه بر تورم، مسائل معیشتی مردم، بورس … که همچنان وجود دارد و از نظر نویسنده به‌هر‌حال قابل‌حل‌وفصل است و متصفانه از دولت نباید آن را ضرب‌الاجلی خواست، خبرهای تخریب زستگاه ایران که غیرقابل بازگشت است، همچنان ادامه دارد و هیچ اقدامی نمی‌شود. دشت‌ها فرومی‌نشیند، رودخانه‌ها آلوده می‌شود، میلیون‌ها نخل می‌خشکد، کوه‌های زباله در شهرها و جنگل‌های هیرکانی آلودگی می‌آورد و آن‌هنا هیچ‌کدام قابل بازگشت و اصلاح نیست و حتی دولت (نه این دولت و نه دولت‌های قبل) به فکر متوقف‌کردن روند تخریب ایران نبوده‌اند. با این سردرگمی ملت و دولت آینده ایران و مردم چه خواهد شد؟ آیا می‌توان امیدی به آینده داشت. اگر طلیعه این امر در بودجه ۱۴۰۱ دیده می‌شود، جای امیدواری بود ولی متأسفانه سازمان برنامه‌بودجه به‌جای نشان‌دادن عزم خود بر توقف این روند دچار جنگ زرگری شده و در مقابل انتقادها مهت خود را بر پاسخ لفظی انتقادات از بودجه قرار می‌دهد. واقعاً بودجه ۱۴۰۱ به کدامیک از مسائل مهم ایران ورود کرده تا روند تخریب کشور را متوقف کند؟ وزیر اقتصاد و دارایی (مثل هم‌قطاران سلف خود) اقتصاد را در مالیات و بورس و کالای متروکه و اوراق قرضه می‌بیند، درحالی‌که وزیر اقتصاد باید فکر نان کند زیرا که خربزه آب است. انباشت اقتصاد را از درجه همان مسائل که چوب آن در برابر نان است، می‌بینند. آیا تاکنون وزیر اقتصاد کلمه‌ای در مورد صنعت کشاورزی، گردشگری و خدمات گفته است. اگر اینها نباشد که نه بورسی هست، نه بودجه‌ای و نه مالیاتی. متأسفانه وزرای اقتصادی سابق هم همین‌طور بوده‌اند و این یک میراث شوم برای اقتصاد کشور است. وزیر اقتصاد باید بیش از وزیر کشاورزی و صنایع و جهانگردی دلباوس زیربناهای اقتصاد باشد. مقام معظم رهبری روابط خارجی را به شرط حکمت و عزت ایران خواستار شده‌اند، اما امروز تصاویری که از ملاقات‌های خارجی ازجمله ملاقات رئیس مجلس با رئیس‌جمهور ترکیه منتشر می‌شود و نیز ذوق‌زدگی از سفر یک مقام امارات به ایران که اسرائیل را به خلیج فارس آورده است، ما را از آینده روابط خارجی میاوس می‌کند. اگر قرار است در برابر آذتاب استیکار چنین باشیم، چه بهتر که در مقابل خود استیکار کوتاه باییم تا شاید برخی مسائل‌مان حل‌وفصل شود. البته به شرطی که اولویت مسائل‌مان را درک کرده و تشخیص دهیم.

ادامه از صفحه ۲

روایتی از یک عقل ستیزی تاریخی

شایان ذکر است که در سده نخست اسلام، معاویه و دیگر حاکمان اموی به حمایت از این گروه متحجر با نامه‌های مرجه و مجبره پرداختند (مأمون عباسی که استئنا در میان خلفا بود که به حمایت از عقل‌گرایان معتزلی پرداخت. (ص ۹۷) همچنین با تأسیس آل بویه در سده چهارم، آزادی تفکر تقویت شد و تکفیر دانشمندان، پایان گرفت و سبب رشد حکمت و علوم روز مثل نجوم شد. (ص ۱۱۱) متأسفانه این آزادی‌های فکری در خط تاریخ پستان آذرخش‌های آمده و رفته‌اند و به‌ویژه با آمدن صفویان، تداوم راه عقلی بسته ماند. البته با زوال این سلسله و آمدن نادرشاه، تنفسی برای اهل فکر شد. اما اوج نمرده‌هی متحجران را باید در القابی چون شاه‌الله برای سلطان قاجار جست‌وجو کرد. (ص ۱۸۸) نهایت آنکه این کتاب مجموعه تواستنه حق مطلب را ادا کند. می‌ماند چند نارسایی جزئی مانند کاربرد واژگان غربی مثل مناط و مفصل و… که خوب بود نویسنده به سراغ معادل‌های فارسی می‌رفت. همچنین امید می‌رود که در چاپ‌های بعدی، ترتیب تاریخی رویدادهای این دو جریان در صفحات رعایت شود تا آشفتگی آن برطرف نشود. در پایان لازم است از طرح زیبای روی جلد کتاب یاد کرد که نشانی از محاکمه کالیله دارد و با هاله سایه‌ی بر پیرامون آن، می‌توان فرجام تاریک عقل‌ستیزی را دریافت و تمرین خردورزی و آزادی فکری را در میان اهل مدرسه یادآور شد تا اسناد رشد و توسعه ملی از میان برداشته شود.)